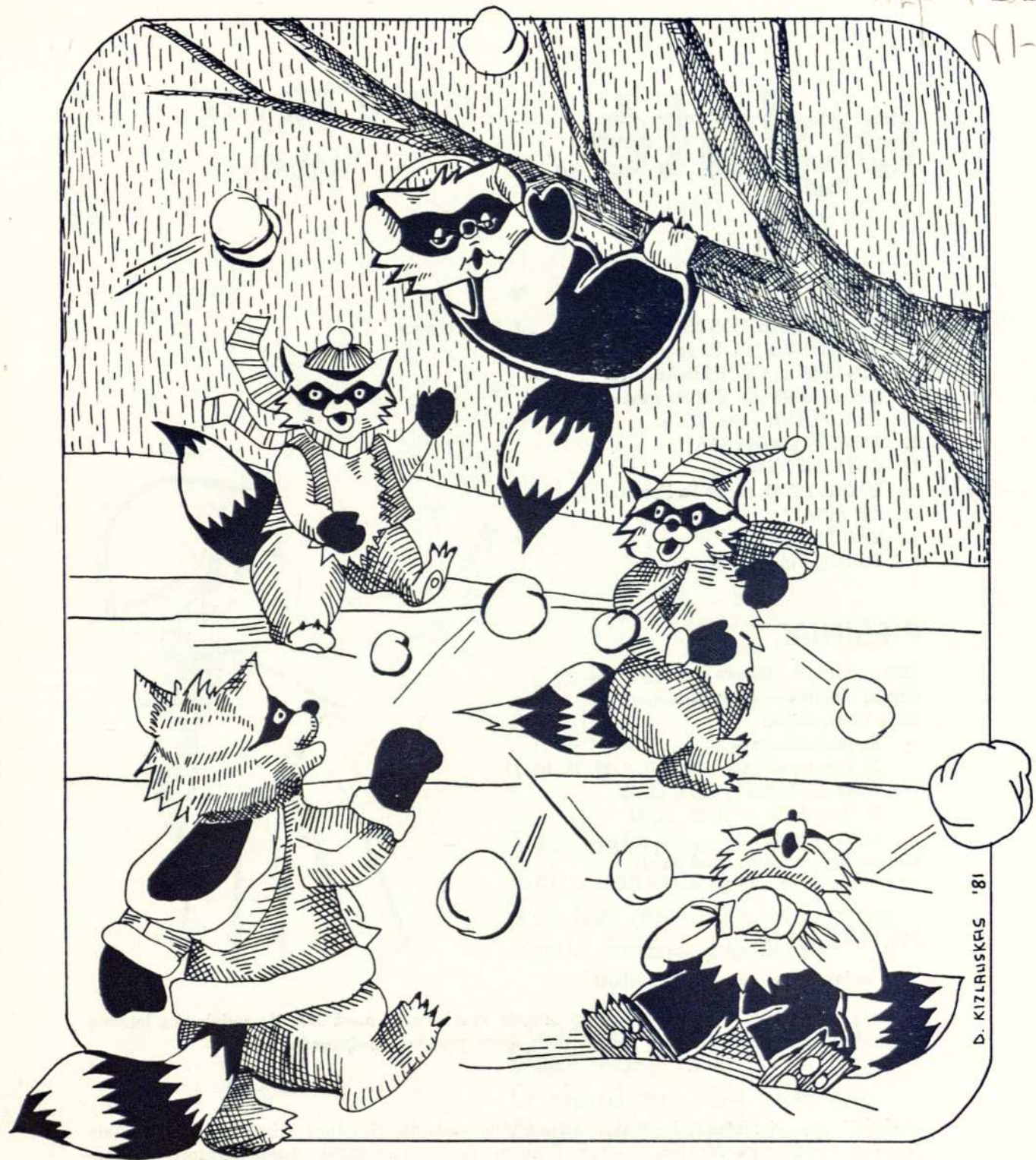

ALP 1785

NI-10

L

D. KIZLAUSKAS '81

eglutė 1982 SAUSIS ▲▲▲▲

eglutė

1982
sausis

TURINYS

- 4 DOVANA, KURIOS NEUŽMIRŠAU. . . , J. A. Michener
- 3 TIK ŽIŪRĖKIT!, R. Jotvingytė
- 11 PINGVINAS CEPELINAS, Teta Audronė
- 14 DĖDĖ ŠPRICAS, Latvių pasaka
- 18 PASIDARYK PINGVINĄ
- 20 ŽIEMOS ĮDOMYBĖS
- 22 GALVOSŪKIAI
- 24 UŽDAVINIAI, D. de Sa Pereira
- 26 AR ŽINAI?
- 28 VAIKŲ KŪRYBA
- 32 JUOKŲ MAIŠELIS

PIEŠINIAI

1982 m. viršeliai Dianos Kizlauskienės

Skyrių vinjetės — Zitos Sodeikienės

Kitos iliustracijos:

E. Muliolienės — 3

N. Palubinskienės — 5, 6, 7, 8, 10, 15, 16, 17

A. Skrupskelienės — 11, 12, 13

P. Osmolskio — 20, 21, 25, 32

O.M. — 26, 27

Meškos kryžiažodžio atsakymai:

REDAKCIJA

Vyr. redaktorė — ses. O. Mikailaitė

Gautąją medžiagą "Eglutės" redakciją taiso ir tvarko savo nuožiūra. Be redakcijos leidimo "Eglutėje" spausdintų rašinių bei piešinių kitur prašome nespausdinti.

EGLUTĖ — vienintelis lietuviškas laikraštėlis vaikams išeivijoje. Leidžia ir spausdina Nekaltai Pradėtosios Marijos Seserys, Putnam, Connecticut 06260. Administratorė — Dan-guolė Sadūnaitė. Prenumerata metams — \$7.00, vieno numerio kaina — \$0.75.

THE LITTLE FIR is a magazine for Lithuanian children. Published monthly except July and August by the Sisters of the Immaculate Conception. Published and printed at Im-maculate Conception Convent, Putnam, Connecticut 06260. Yearly subscription—\$7.00; single copy—\$0.75. Second class postage paid at Putnam, Connecticut 06260.

EGLUTĖ (THE LITTLE FIR) — (USPS 169-200)

TIK ŽIŪRĖKIT!

Ritonė Jotvingytė

Visą naktį pustė vėjai,
Krito snaigės dvi ir trys, —
Tai bus juoko, kai iš ryto
Saulė žiemą pamatys.

Nes dar vakar rudenėlis
Dažė lapą tarp šakų,
O šiandieną, tik žiūrėkit, —
Dėdė šaltis ant langų

Tapo smilgą ir leliją
Ir takus plačiai nuties
Į žvaigždėtą ledo pilį,
Pasakai dausų šalies.

DOVANA, KURIOS NEUŽMIRŠAU...

J. A. Michener

sulietuvino Danguolė Sadūnaitė

Kai buvau devynerių metų berniukas, mes gyvenome nedideliame mieste, vardu Doylstown. Tame miestelyje buvo smagu gyventi. Daugumas gyventojų vienas kitą pažino. Gatvėse sveikindavosi.

Aš susipažinau su viena senute, kuri manęs paprašė jai padėti prižiūrėti kiemą. Sutikau. Vasaros metu nupioviau žolę. Rudenį grėbiau lapus. Žiemai atėjus, nukasiau sniegą. Už tą darbą senoji ponია man mažai mokėjo.

— Aš norėčiau gauti truputį daugiau pinigų, — kartą pasiskundžiau mamai. — Tai sunkus darbas žiemą vasarą kiemą prižiūrėti.

— Žinok, kad ta ponია daug pinigų neturi. Džiaukis, kad gali gerą darbelį kam nors padaryti! — barė mane mama.

Bet štai vieną dieną senoji ponია man prižadėjo:

— Palauk, kai ateis Kalėdos, Tomai, gausi nuo manęs dovanų!

Šiuos žodžius senutė pasakė su tokiu entuziazmu, kad aš buvau tikras, jog jos dovana bus tikrai nepaprasta. Turiu prisipažinti, kad daug laiko praleidau galvodamas apie ją.

Berniukai, su kuriais aš žaidžiau, turėjo beisbolo pirštines, pačiūžas, dviračius. Aš neturėjau. Ir mano tėvai nežadėjo man nupirkti. Bet aš dažnai pats vienas svajo-davau:

— Laimė yra turėti beisbolo pirštinę... Laimė yra turėti pačiūžas... dviratį...

Ir taip kasdien besvajodamas, aš save įtikinau, jog senoji ponia man padovanos vieną iš tų daiktų. Ir tada aš būsiu labai laimingas.

Bet vieną dieną, grėbdamas lapus ponios kieme, aš suabejojau.

— Kažin, ar ji man pirsks beisbolo pirštinę?... Juk vyresnio amžiaus žmonės mažai ką nusimano apie tokius dalykus. Senoji ponia buvo liekna ir nedidelė. Todėl ir dviračiu suabejojau.

— Kažin, ar ji iš viso žinos, kaip apsieiti su tokia "mašina"? — Ne, — nusprendžiau, nemanau, kad ji man pirsks dviratį.

Kai baigiau savo darbą, ponja pravėrė duris ir man pasakė:

— Kadangi taip gražiai tvarkai man kiemą, tau šį tą noriu padovanoti Kalėdoms. Nepamiršk pats ateiti dovanos pasiimti.

Aš jai padėkojau. Ir tuoju vėl ėmiau galvoti. Kadangi dovana bus jos namuose ir kadangi ji pati man dovaną įteiks, tai tikriausiai bus pačiūžos.

Atėjo šaltos lapkričio dienos. Plonas ledo sluoksnis apdengė prūdą. Aš dažnai prie jo bėgau, norėdamas išbandyti ledą. Aišku, kad galvojau apie tas naujas pačiūžas, kurios greitai bus mano.

— Neik ant ledo! Dar netvirtas, įkrisi! — kalbėjo man mama.

Bet gruodžio dvidešimt pirmą dieną visi ežerėliai ir pdūdai mūsų kaimynystėje užšalo kaip reikiant. Daug vaikų subėgo su savo pačiūžomis. Negalėjau negalvoti apie savąsias. Gruodžio dvidešimt antrą dieną jau nebegalėjau ilgiau laukti. Nusprendžiau eiti.

Paspaudęs durų skambutį, laukiau. Senoji ponja atidarė duris.

— Atėjau atsiimti savo dovanos, ponja, — nedrąsiai tariau.

— O taip, aš tavęs laukiau, — tarė ji ir nusišypsojo man. Ji nuvedė mane į svečių kambarį. Ant langų kabojo sunkios slyvų spalvos aksominės užuolaidos. Pasodinusi mane, šeimininkė išėjo. Ji greit grįžo su dovana.

Pasižiūrėjęs į nedidelę, raudonu kaspinu aprištą dėžutę, tuojau pat supratau, kad joje nebus nei beisbolo pirštinės, nei dviračio, nei pačiūžų. Nusiminiau, nors stengiausi to neparodyti. Pasakiau taip, kaip mama liepė:

— Ačiū labai, poniam. Tai labai graži dovana.

Dėžutė, kurią ji laikė savo rankose buvo gal vienos pėdos ilgumo ir vieno colio platumo. Kas tokioj dėžutėje galėtų būti? Mane apėmė smalsumas.

— Kas viduj? — paklausiau.

Ji man padavė dėžutę. Dėžutė buvo tokia lengva, kad ji beveik nieko nesvėrė.

— Neatidaryk dabar. Palauk Kalėdų.

Aš truputį pakračiau tą lengvą, nedidelę dėžutę. Niekas joje nesubarškėjo.

— Kas tai galėtų būti, kad toks lengvas ir nebarška?
— vėl paklausiau.

— Tai magiškas daiktas, — paslaptinai pasakė senoji ponija. — O dabar bėk namo padėti mamai. Ir linksmy Kalėdų! — ji maloniai atsisveikino ir mane išleido.

Į namusėjau labai lėtai, vis galvodamas, kas galėtų būti toje paslaptingoje dėžutėje. Pradėjo snigti. "Bus baltos Kalėdos," pagalvojau.

Kalėdų dieną į mūsų namus atvažiavo daug svečių. Po pamaldų bažnyčioje visi susirinkome prie stalo valgyti, o paskui dalinomės dovanomis. Aš žinoma, pirmiausia griebiau senosios ponios dovaną. Vos galėjau išlaikyti iš to didelio smalsumo. Bet prisiverčiau dėžutę atidaryti pamažu ir atsargiai. Atidaręs, labai nustebau. Joje buvo tik keli juodo popieriaus lapai.

— Ar šis popieris magiškas? — nustebęs sušukau.

Mano teta Laura, kuri buvo mokytoja, greit susigaudė ir atsakė man:

— Žinoma, tik pasižiūrėk. — Ji paėmė du lapus balto popieriaus, įdėjo juodąjį tarp jų ir kietu pieštuku pačiam viršuj užrašė mano vardą. Tada ji man padavė apatinį balto popieriaus lapą. Jo viršuje buvo užrašytas mano vardas. Toks aiškus ir labai tamsus.

— Kaip puiku! Ir aš noriu pabandyti!

Aš buvau visiškai sužavėtas šia nepaprasta dovana. Rašiau ir rašiau ir piešiau visokius dalykus, kurie vis atspaudė gražiai ir tamsiai ant antrojo, mano pieštuko nepaliesto, popieriaus lapo. Sugalvojau visokiausių žaidimų, kuriais nustebinau savo draugus mokykloje.

Taip, ši dovana daug daugiau man reiškė, negu beisbolo pirštinė, ar net pačiūžos. Ji man atidarė duris į naują pasaulį, kur žodžiai dauginami ir spausdinami.

Tik vėliau aš sužinojau, kai nurašiau visą juodumą nuo tų dešimties juodo popieriaus lapų, kad tai kalkinis popieris.

— Matai, Tomai, — man pasakė mama, — geri ir įdomūs dalykai, dažnai mums ateina mažose dėžutėse.

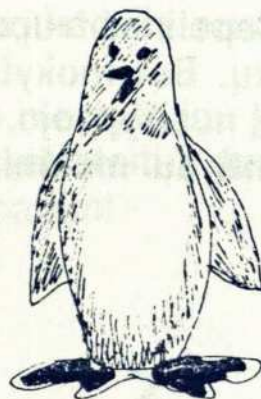
Tos dovanos aš ilgai, ilgai neužmiršau. Per ją aš sužinojau, kad laimė nėra turėti daug daiktų. Laimė yra ką nors naujo išmokti, sužinoti. Laimė yra ką nors sugalvoti, sukurti ir pasidalinti su kitais.

Žemyn — 1. ežeras, 2. meška, 3. pavasaris, 6. ar, 7. vila, 8. estas, 10. savo, 11. ruduo, 12. altas, 14. užuosti, 15. drausti, 16 skūra. Skersai — 4. žiema, 5. raktas, 7. vasara, 9. voras, 10. siauras, 12. asla, 13. visada, 14. uodega, 17. kruta, 18. rusas, 19. ligi.

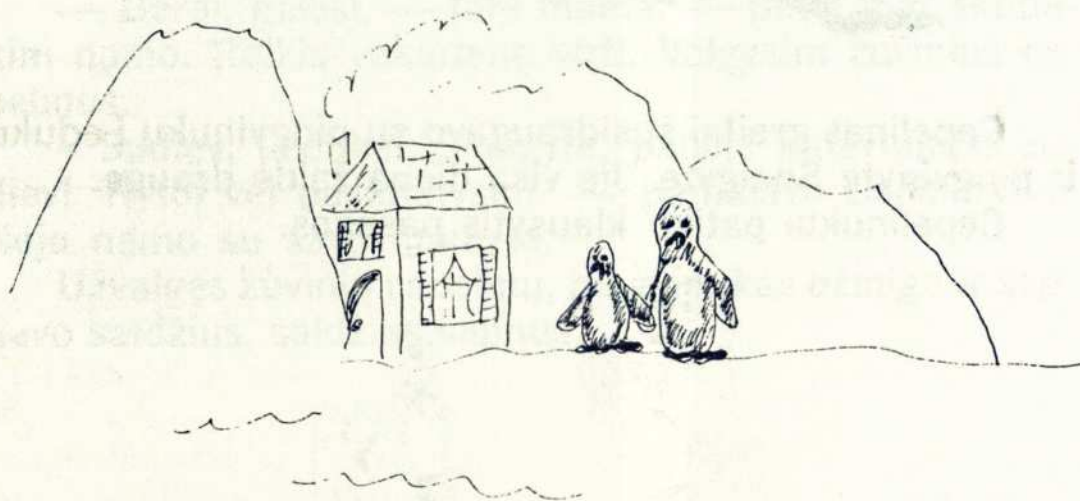
PINGVINAS CEPELINAS

Teta Audronė

Pietiniame Ašigalyje, kur labai, labai šalta, tarp didelių ledo kalnų buvo Pingvinų Miestas.

Tame mieste gyveno mažas pingvinukas su savo mamyte. Jo vardas buvo Cepelinas.

Vieną dieną mama Pingvinienė sako Cepelinui:
—Šiandieną turiu eiti žvejoti—mums jau reikia žuvų.
Aš tave nuvesiu į Pingvinų Darželį. Tau ten bus labai smagu.

Mamytė nuprausė Cepeliną.

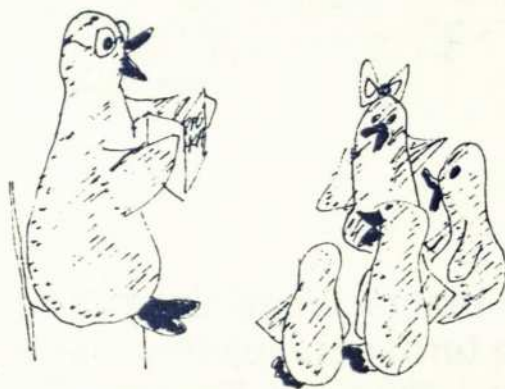
Ji davė jam žuvinių javainių pusryčiams.

Tada ji nuvedė Cepeliną į darželį.

Cepelinas truputį nusigando, pamatęs tiek daug pingvinukų. Bet mokytoja, panelė Pingvinaitė, Cepelinui maloniai nusišypsojo. Ji paėmė jį už rankos ir nuvedė supažindinti su mokiniais.

Cepelinas greitai susidraugavo su pingvinuku Leduku ir pingvinyte Snaigyte. Jie visą dieną žaidė drauge. Cepelinukui patiko klausytis pasakos.

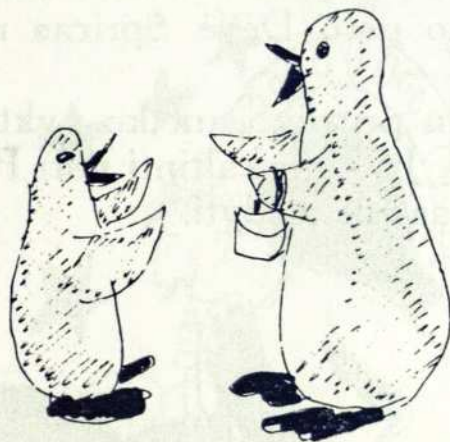
Jam dar labiau patiko piešti paveikslą. Jis su draugais statė miestą iš kaladėlių. Jie šoko ir dainavo visi kartu. Pavakariams valgė sausainių perteptų žuviniu sviestu.

Cepelinui buvo taip gera ir smagu, kad jis nustebo, kai panelė Pingvinaitė jam pasakė:

— Jau laikas namo, Cepelinai. Tavo mamytė jau grįžo.

— Mama, mama, ar galėsiu rytoj vėl ateiti į darželį?

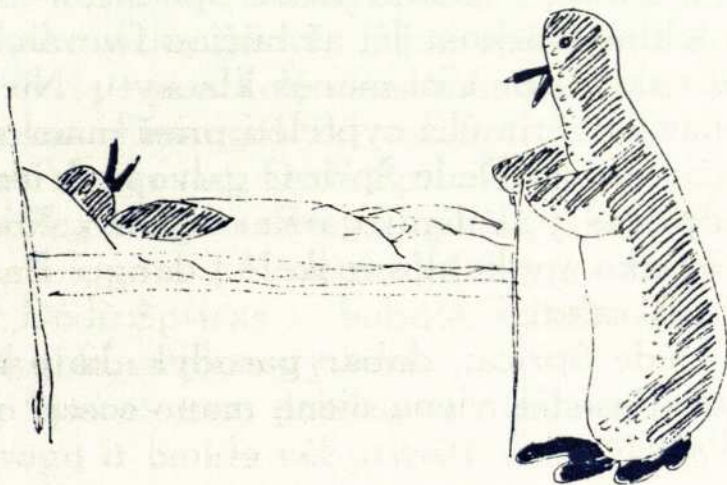
— prašė Cepelinas. — Man čia labai patiko!

— Gerai, galėsi, — tarė mama. — Bet dabar skubėkim namo. Reikia vakarienę virti. Valgysim žuvinius cepelinus.

— Sudiev, Ledukai, Snaigyte, panele Pingvinaite! Sudiev! Rytoj vėl pasimatysim, — pamojavo Cepelinas ir išėjo namo su savo mamyte.

Užvalgęs žuvinių cepelinų, pingvinukas užmigo ir sapnavo saldžius, saldžius sapnus.

DĒDĒ ŠPRICAS

Latvių pasaka

Dēdē Špricas nuo ryto iki vakaro pykdavo ir bardavosi. Visi jam buvo negerai, ir viskas jam buvo negerai. Nieko, visai nieko gero Dēdē Špricas niekur negalėjo rasti.

Kartą, kai jam pritrūko ant ko pykti, Dēdē Špricas pažiūrėjo į dangų. Jis ėmė kaltinti patį Poną Dievą, kad jis nežino, kaip pasaulį valdyti.

— Dieve, Dieve, — šaukė Dēdē Špricas, — Tavo pasauly nėra jokios tvarkos! Jei aš būčiau Dievas, visai kitaip pasaulį valdyčiau. Visi manęs klausytų. Niekas, niekas, nė vienas sutvėrimėlis cyptelėti prieš mane nedrįstų.

Dievas žinojo, ką Dēdē Špricas galvoja. Vieną dieną, kai Dēdē Špricas ypatingai garsiai šūkavo, Dievas nutvėrė jį už švarko apykaklės ir įkėlė į dangų. Pasodino jį į savo sostą ir sako:

— Na, Dēde Špricai, dabar parodyk, kaip moki pasaulį valdyti. Pasėdėk vieną dieną mano soste, o aš eisiu truputį pailsėti.

Sėdi sau Dėdė Špricas Dievo soste ir žiūri pro langelį į pasaulį, žemai, žemai po jo kojomis. Taip bežiūrėdamas, jis pamato seną bobutę, kuri veda savo ožką į pievą ganytis. Atvedus ožką, bobutė atsiklaupia, pakelia akis į dangų ir meldžiasi:

— Tu, kuris ten aukštybėse sėdi, gerai žinai, kad aš neturiu laiko ožką ganyti. Man reikia eiti duonos užsidirbti. O štai — ši ožkelė visas mano turtas. Atiduodu ją į tavo rankas. Pasaugok iki vakaro.

Bobutė nuėjo sau. Dėdė Špricas, išklausęs jos maldos, apsiėmė ožką saugoti. Bet ta ožkelė labai išdykus buvo. Šokinėjo, šokinėjo, kol nutraukė virvę — ir pabėgo!

Ziūri Dėdė Špricas — bobutės ožkelė šokt-liuokt, tiesiai į mišką, kur vilkas gyvena.

Dėdė Špricas tuoj debesimis nusileido į žemę, čiupo ožką už ragų ir bando vėl priišti. Bet ožka nepasiduoda

— ištrūksta ir bėga tolyn. Paėda ožkytė žolės, tai koki lapelį sukramto ir vėl tolyn eina. Dėdė Špricas bėga pas-
kui ir nepaveja. Kai jis artyn, ožka tolyn.

Tik štai vilkas šmukšt iš miško! Jau būtų ožkelę pus-
ryčiams suėdęs, jei Dėdė Špricas šiaip taip nebūtų spėjęs
ją už paskutinės kojos pagriebti.

Ožka pamato daržą ir pasileidžia bėgti. Įlindusi grau-
žia daržoves. Šeimininkė tuoj už šluotos ir ima tą neklau-
žadą ožką mušti. Vargšas Dėdė Špricas tik vargais ne-
galais išprašo ožką iš daržo. Bet ją pagauti ir namo parsi-
vesti vis nepasiseka. Taip jis vargsta iki pradeda temti.

Nuvargęs, susibraižęs rankas ir kojas krūmuose, su-
plėšytom kelnėm, Dėdė Špricas vėlai vakare įvaro ožką
į bobutės tvartą. Ožka sveika, nieko blogo jai neatsitiko.
Bobutė linksmi ją glosto ir dėkoja Dievui:

— Dėkui tau, kad visą pasaulį saugodamas ir mano
ožkelės nepamiršai!

Dėdė Špricas, išgirdęs tuos žodžius, nusigando. Juk
jis, tą ožką bevarinėdamas, visai nežiūrėjo, kas pasauly

dedasi. Pasigriebęs pirmutinį žemai skrendantį debesį, Špricas pakilo į dangų. Nuskubėjo prie sosto. Ziūri — jame sėdi Dievas.

— Tai kaip su pasaulio valdymu, Dėde? Tu tą vieną ožkelę beganydamas nekreipei dėmesio į kitus gyvulius. O kur dar žmonės, žvaigždės, planetos? Gerai, kad aš netoli buvau ir viską mačiau. Kitaip čia nė dulkių krūvos nebūtų likę.

— Taigi, taigi, — nusiminė Dėdė Špricas. — Kvailas esu.

— Ne, ne kvailas. Ožką paganyti tinki, bet pasaulio valdymą geriau jau man palik. O dabar eik namo. Nusiprausk, išsimiegok. Per dieną prisilakstei, nuvargai.

— Taigi, nuvargau, — prisipažino Dėdė Špricas.

— Matai, o aš dieną naktį čia būnu ir nepavargstu. Kol tu miegosi, aš budėsiu ir kiekvieną gyvą ir negyvą daiktą prižiūrėsiu.

Ir taip Dėdė Špricas, atsisveikinęs su Ponu Dievu, grįžo į namus. Nuo tos dienos jis pykti ir bartis daugiau nedrįso.

JAPONAI IŠRADO POPIERIAUS
LANKSTYMO MENĄ, KURIS
VADINAMAS ORIGAMI.

PABANDYK SULANKSTYTI PINGVINĄ.
GALI NAUDOTI POPIERĘ, KURIO
VIENA PUSĖ SPALVOTA, ARBA PATS
VIENĄ PUSĘ NUSPALVOK.

POPIERĘ
LENK TA
KRYPTIM,
KAIP RODYKLĖ
RODO.

↑ SPALVOTA
PUSĖ

1

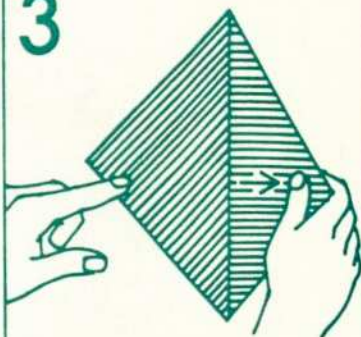
KETURKAMPĮ LAPĄ
APSUK, KAIP PARODYTA.
SPALVOTA PUSĖ TURI
BŪTI VIRŠUJE.

2

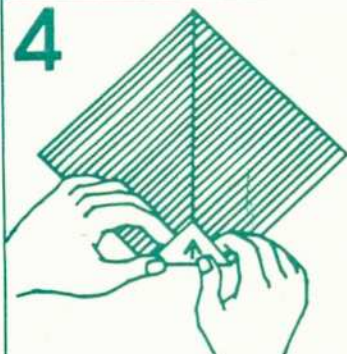
PERLENK PER PUSĘ
IR PRISPAUSK.

3

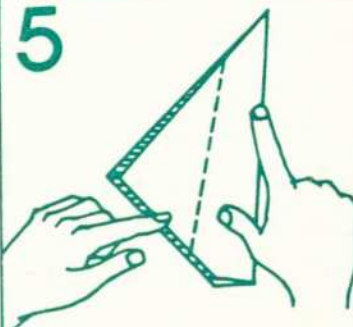
ATVERSK, KAD SPALVOTA
PUSĖ BŪTŲ VIRŠUJE.

4

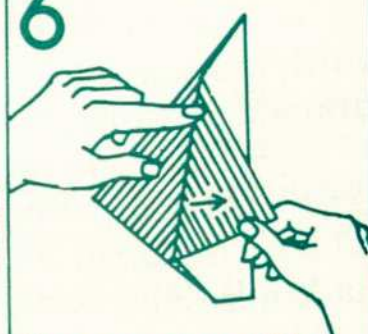
ATLENK MAŽĄ TRIKAMPĮ
APAČIOJE. PRISPAUSK.

5

DEŠINĮ ŠONĄ ATLENK
KAIRE. PASKUI LENK
KAIP PARODYTA.

6

ATLENK TRIKAMPĮ.
ČIA BUS SPARNAS.

Savo popieriniais pingvinais suvaidink pasaką apie pingviną Cepeliną, arba sugalvok jam naują nuotyki. Gali pasidaryti įvairių dydžių pingvinų.

Žiemos įdomybės

Kas yra sniegas?

Sniegas nėra tik sušalęs vanduo. Jame yra daug, daug oro. Už tai sniegas taip tyliai krenta. Jei išžiūrėtum į snaiges, pamatytum, kad jos atrodo kaip lengvi smulkučiai mezginiai. Ir kiekviena snaigė yra kitokia, nors visos yra šešiakampės. Sniegas susidaro iš mažų, ore esančių vandens lašiukų. Kai nukrenta temperatūra, šie lašiukai sušąla ir grupuojasi apie dulkes, kurių ore yra daug. Sušalę lašiukai atrodo, kaip mažos adatėlės. Kai šios "adatėlės" susigrupuoja į snaiges, jos sudaro didesnę masę, ir oras neatlaiko jų svorio. Tada jos pradeda palengva kristi. Krisdamos, jos didėja ir didėja, nes prie jų prilimpa daugiau ir daugiau sniego "adatėlių".

Žiema Lietuvoje

Mūsų tėveliai ir seneliai prisimena, kad Lietuvoje žiemos būdavo šaltesnės ir ilgesnės, negu čia Amerikoje. Pirmas sniegas, pasirodęs lapkričio viduryje, dažnai išlikdavo 4-5 mėnesius.

Laukuose, slėniuose ir grioviuose — sniego būdavo pripus-tyta nuo 6 iki 10 pėdų. Gruodžio ir sausio mėnesį, stojus stipres- niam šalčiui, sniegas pasidarydavo sausas, lyg pajūrio smėlis. Minamas po kojomis — girgždėdavo.

Kartais, prie sniego ir kieto žiemos šalčio, prisidėdavo ir smarkus vėjas. Jis imdavo pūsti lyg dūdomis kaimo trobelių ka- minuose. Sniegą sunešdavo į didžiules pusnis, beveik lygias su trobelių stogais.

Langai, išpuošti menininko šalčio, pritraukdavo vaikus gė- rėtis nepaprastomis gėlėmis, lapais, visokiais ornamentais. Da- bar mūsų namų langai taip neapšala, nes jie yra dvigubi ir namai geriau apšildomi.

Lietuvoje žiemos metu ežerai ir upės taip išaldavo, kad žmo- nės jais važinėdavo rogėmis. Rogės, arklio traukiamos, skriste skrisdavo snieguotu keliu arba ledu. Tėvai rogėmis veždavo vai- kus į mokyklą. Rogės buvo pagrindinė susisiekimo priemonė žiemos metu.

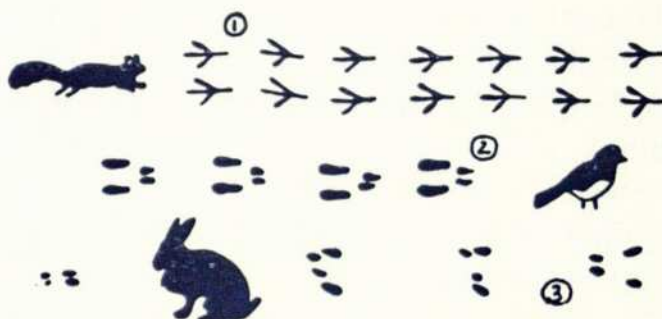

Kodėl kailiai šilti?

Patys kailiai nėra šilti, jie tik neišleidžia šilumos. Po kai- liniu paltu, kūno natūrali šiluma nepraeina per kailį ir neišsi- sklaido šaltame ore. Todėl visai neteisingai yra sakoma, jog kailiai nepraleidžia šalčio. Iš tikrųjų, kailiai tiktai palaiko šilu- mą kūne, ir žmogui yra šilta, nors lauke oras šaltas.

I. Sujunk gyvuliuką su jo pėdomis sniege. Įrašyk kiekvieno vardą.

II. MEŠKOS KRYŽIAŽODIS

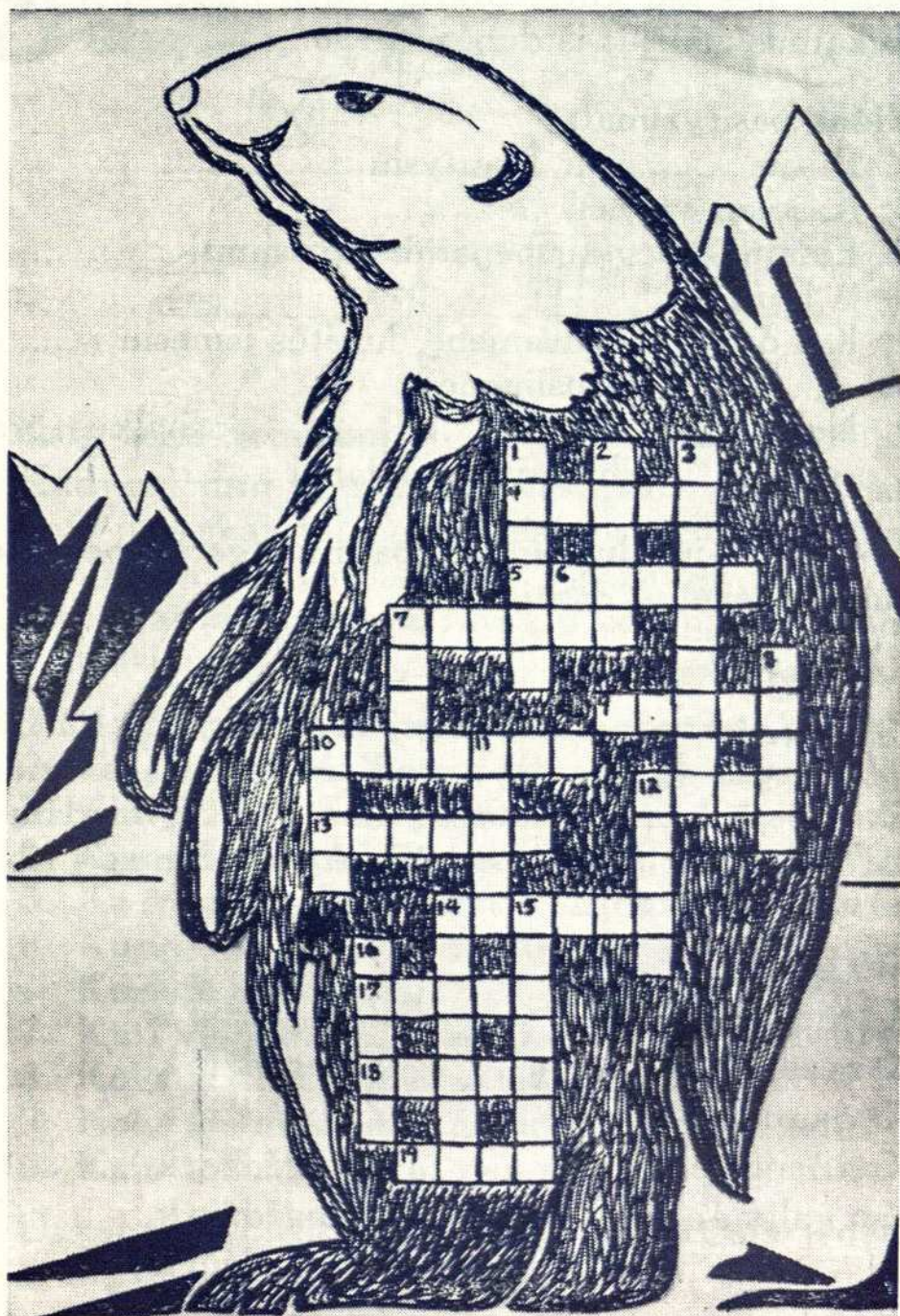
Žemyn:

1. Uždarais krantais vandens plotas.
2. Gyvulys, kuris čia vaizduojamas.
3. Metų laikas kada pražysta gėlės.
6. Arba.
7. Gražus vasarnamis.
8. Estijos gyventojas.
10. Man nereikia tavo plunksnos, nes aš turiu
11. Metų laikas tarp vasaros ir žiemos.
12. Žemas moterų balsas.
14. Pajusti kvapą.
15. Neleisti, ginti.
16. Oda, kailis.

Skersai:

4. Šalčiausias metų laikas.
5. Kas atrakina duris.
7. Šilčiausias metų laikas.
9. Vabaliukas, kuris tinklą audžia.
10. Priešingas žodžiui "platus".
12. Grindys.
13. Visą laiką.
14. Voverės yra ilga ir pasipūtus.
17. Juda.
18. Rusijos gyventojas.
19. Iki.

(Atsakymas psl. 10)

UŽDAVINIAI

paruošė Daiva de Sa Pereira

III. Ar gali Vidai padėti?

Vida jau seniai buvo surašius savo pasiryžimus Naujiems metams. Kai ji vėl bandė juos perskaityti, negalėjo, nes kai kurie žodžiai buvo nusitrynę. Įrašyk tinkamus žodžius iš duoto sąrašo.

Vidos pasiryžimai:

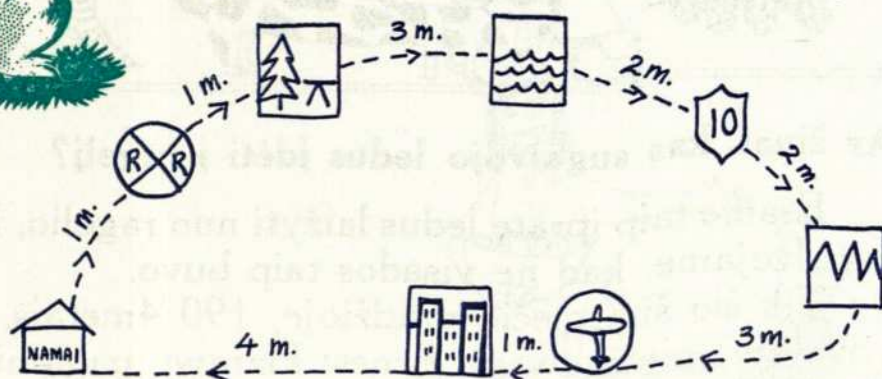
1. Būsiu ir klausysiu
2. Kasdien valysiu
3. Eidama miegoti, nepamiršiu išsiimti iš burnos.
4. Kai darysiu kiaušinieneį, lukštus išmesiu į
..... ne į kiaušinieneį.
5. Nelaipiosiu apsivilkus gražia suknele, nes mamytei tas labai

Žodžiai: šiukšlių dėžė, nepatinka, gera, medžiuose, gumos, tėvelių, dantis.

IV. Saulius linksniuoja.

Po ilgų atostogų, Saulius grįžta į mokyklą. Linksmi su draugais aptaria, ką gavo Kalėdom. Dabar gramatikos pamoka. Užduota išlinksniuoti "Žvaigždžių karai". Ar gali Sauliui padėti? Atsakydamas į klausimus, įrašyk žodį.

Kas bus ateityje?	Žvaigždžių k.....
Ko mes nelaukiame?	Žvaigždžių k.....
Kam esame pasiruošę?	Žvaigždžių k.....
Ką dar pamatysime?	Žvaigždžių k.....
Kuo nenustebsime?	Žvaigždžių k.....
Kur galime atsidurti?	Žvaigždžių k.....
O!	Žvaigždžių k.....

V. Kaip sekti žemėlapi

Kad galėtum naudotis žemėlapiais, reikia išmokti, kaip juos skaityti. Žemėlapiai turi ženklus, kurie vaizduoja tam tikrus dalykus. Pasižiūrėk į šį žemėlapi, kuris parodo katinėlio Murkio kelionę. Tada atsakyk į klausimus.

1. Ką Murkis pirmiausia pridėjo?
2. Ką jam reikėjo pereiti tarp vandens ir kalnų?
3. Kas yra arčiausia prie aerodromo?
4. Kas yra toliausiai nuo namų?
5. Ką Murkis galėjo daryti antroje sustojimo vietoje?
6. Kurioje vietoje buvo daugiausia triukšmo?
Kurioje mažiausiai?
7. Kuri vieta Murkiui buvo sunkiausia pereiti?
8. Koks atstumas nuo namų ligi vandens?
9. Koks atstumas nuo aerodromo ligi miesto?
10. Kaip toli Murkis iš viso nuėjo?

Dabar tu nupiešk žemėlapi su uždaviniais. Duok savo draugams išspręsti.

Ar žinai, kas sugalvojo ledus įdėti į ragelį?

Esame taip įpratę ledus laižyti nuo ragelio, kad nė nepagalvojame, kad ne visados taip buvo.

Tik šio šimtmečio pradžioje, 1904 metais, Damaske (Sirijoje) gimęs vyras, Ernest Hamwi, pagamino pirmąjį vaflinį ragelį ir uždėjo ant jo ledų. Toks buvo pirmasis "ice cream cone".

Tais metais, St. Louis mieste vyko Pasaulinė paroda. Ponas Hamwi, prie šaligatvio, kuriuo praeidavo daug žmonių, turėjo įsitaisęs mažą kilnojamą krautuvėlę. Joje jis kepė ir pardavinėjo labai plonus persiškus vaflius. Paprastai jis juos apibarstydavo cukrumi, arba tepdavo ant jų uogienę.

Kitas vyras gretimoje krautuvėlėje pardavinėjo ledus. Vieną labai karštą vasaros dieną, jam pritrūko indelių, į

kuriuos jis ledus dėdavo. Tai pastebėjęs, ponas Hamwi greitai paėmė savo ką tik iškeptą vaflių ir susuko jį į ragelį. Kai vaflinis ragelis atvėso, įkretė į jį ledų.

Šis vaflinis ragelis, kaip mes visi ledų mėgėjai žinome, susilaukė didelio pasisekimo!

**Ar žinai, kaip atsirado
bulvių drožlės?**

Daug kas mėgsta valgyti bulvių drožles, kurias angliškai vadiname "potato chips". Bet ar žinai, kas pirmas sugalvojo taip bulves paruošti?

Pereitame šimtmetyje, 1853 metais, vienas indėnas, vardu Jurgis Crum dirbo kaip virėjas vasarvietėje. Šis kurortas buvo Saratoga Springs vietovėje, New Yorko valstijoje.

Atsitiko taip. Tame restorane, kur dirbo Jurgis, kartą vakarieniavo labai irzlus svečias. Jis užsisakė apkepintų bulvių ("french fries"). Tačiau, kai jam atnešė, jis vis pasiuntė jas atgal į virtuvę sakydamas: "Ne, aš tokių nevalgysiu. Šios bulvės per storai supiaustytos!" Taip atsitiko kelis sykius. Virėjas Jurgis neteko kantrybės. Pagriebęs bulvę, jis sudrožė ją į plonytes riekutes ir įmetė į verdančius taukus. Bulvių riekutės gražiai pageltonavo ir užsirutė. Ir taip atsirado bulvių drožlės!

MŪSŲ KLASĖ

*Vinco Kudirkos lit. mokyklos Otavoje
visos klasės kūryba.*

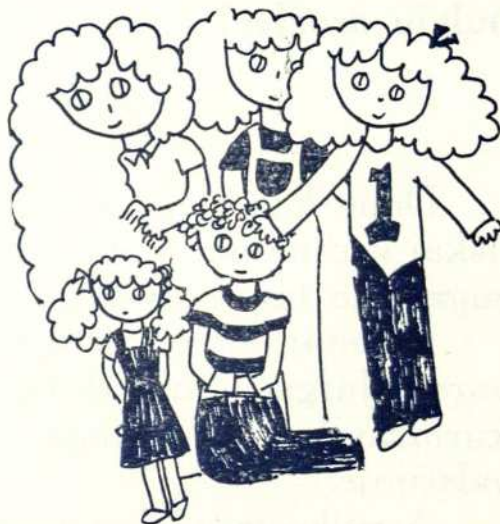
Esam klasėje penki,
Visi dailūs ir jauni;
Bandom eiles mes rašyti,
Ir ką jaučiam pasakyti.

Daiva, Lina — mūsų mieliausios;
Rasa, Rima — tos dailiausios.
Jonas — mūsų pažiba,
Štai penkiukė ir visa!

Lankom mes Šeštadieninę,
Keliam rytą nusiminę...
Šilta lova taip miela,
Gaila skirtis ir gana...

Klasėj skaitom, asmenuojam,
Mintimis kažkur klajojam...
Rašant girdim — kažkas žvanga,
Žvilgčiojam dažnai į langą.

Ko tas tėtis nevažiuoja?
Gal tas laikrodįs vėluoja...

*piešė Laima Sruoginytė
Norwood, NJ*

LAIŠKAI KALĖDŲ SENIUI

parašė Kr. Donelaičio lit. mokyklos mokiniai Čikagoje

MIELASIS KALĖDŲ SENELI,

Aš šiais metais daug noriu, bet kai ko ir nenoriu. Nenoriu eiti į mokyklą kiekvieną dieną — man reikia daugiau laiko žaisti su žaisliukais (būtų gera turėti daugiau žaisliukų). Aš nenoriu eiti į lovą devintą valandą, — jau esu didelis. Nenoriu sėdėti užpakalinėje mašinos sėdynėje; noriu priekyje sėdėti. Aš nenoriu valgyti tų žalių daiktų, kuriuos mano mama man duoda pietums. Jie atrodo, kaip gyvi ir aš bijau.

Aš daugiau nieko nenoriu, bet galiu Tau kai ką duoti. Gal Tu nori parsivežti pas save mažą mergaitę? Aš žinau, kur gali vieną gauti už dyką. Ji gyvena prie mano kambario ir man nepatinka. Aš būsiu geras kitais metais, ir praeitais metais buvau neblogas. Gal pasimatysime netrukus?

Gerasis Dariukas

MIELASIS SENELI,

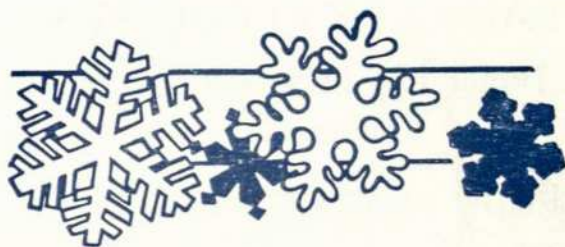
Jūsų prašau tik dviejų dalykų: 1) aš norėčiau, kad mane apdovanotumėte geresne galva. Noriu parnešti geresnius pažymius iš mokyklos. Tėveliai dabartine mano galva ir pažymiais nėra labai patenkinti, nors aš manau, kad gerai mokausi. 2) Atnešk pasauliui taiką ir ramybę. Man nelabai patinka iš visur gresiantis karas. Norėdama jo nemalonumų išvengti, gausiu išsikraustyti į Antarktiką ir draugauti vien tik su pingvinais.

Nekantraujanti Renata

MIELASIS SENELI,

Aš noriu savo brangios Lietuvos. Ne, ne visos Lietuvos! Aš tik noriu jausti, kaip visi, kurie kenčia Lietuvoje, jaučiasi. Aš norėčiau palaikyti senelės ranką, nubraukti ašaras nuo mažo vaiko veido. Aš noriu laisvės tam mielam kraštui. Aš noriu padėti visiems Lietuvoje. Noriu kovoti dėl savo krašto laisvės.

Lionė Stankutė

MŪSŲ KALĖDOS

Mes Kūčias švenčiame namuose. Aš tikiuosi gauti daug elektroninių žaislų nuo Kalėdų senio. Kai mes valgome Kūčias, mamytė uždega eglutės lemputes.

*Algis Veitas
Milton, Mass.*

Prieš Kalėdas mes turime Kūčias. Mūsų pusbroliai ateina ir taip pat mano senelis ir močiutė. Po Kūčių atidarome dovanas ir po to žaidžiame. Vėlai vakare visi svečiai važiuoja namo, o aš einu miegoti. Iš ryto džiaugiuos savo naujais žaislais ir nenoriu, kad Kalėdos taip greitai pasibaigtų.

*Kęstutis Banaitis
Abington, Mass.*

Vieną dieną Jonas atsikėlė anksti, nes buvo Kūčių diena. Jis tuojau pradėjo rinkti žaislus ir kloti savo lovą — jis norėjo būti geras ir gauti daug dovanų. Kai ruošėsi valgyti, Jonas padėjo mamytei. Jis padarė staigmeną mamai ir tėtei — iškepė jiems pyragą. Visą Kūčių dieną Jonukas buvo labai geras berniukas. Kai atsikėlė Kalėdų rytą ir nuėjo prie eglutės, jis rado daug dovanų.

*Marija Goštautaitė
Westwood, Mass.*

Per Kalėdas aš einu anksti rytą su tėveliais ir broliais į bažnyčią. Tada atidarome savo dovanas. Paskui važiuojame pas močiutę ir praleidžiam visą Kalėdų dieną su visa mūsų didele gimine. Ten valgome skanius pietus, pasidaliname dovanomis. Po to aš linksmai praleidžiu laiką su savo pusbroliais ir pusseserėmis.

*Edvardas Soškus
K. Donelaičio mokykla
Chicago*

Į LIETUVĄ

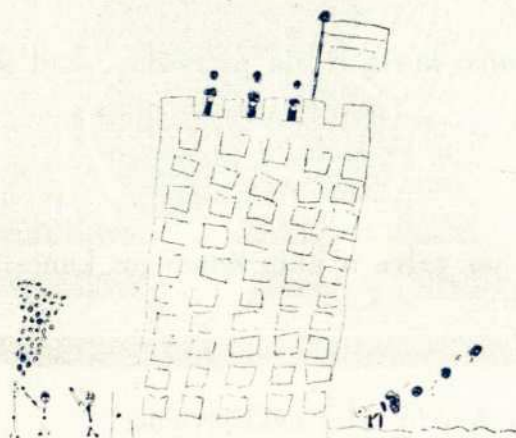
Skrisk, paukšteli, į Lietuvą,
Nes tu teisę tik turi, —
Tenai laukia mūs nameliai
Ir graži tėvų šalis.

Tenai liepos tokios gražios,
Balti beržai ten verkšlena,
Viskas mus į tenai šaukia:
Grįžkit, grįžkit, šalis laukia!

Sėsim ten rugius ir kviečius,
Tai ir valgyti turėsime;
Okupantą mes išvysim,
Laisvą Lietuvą matysim!

Tu, paukšteli, ten čiulbėsi,
Artojėlius tu žavėsi
Ir lizdelį susisuksi,
Laisvas ir laimingas būsi!

Sigitas Gudis, VI kl.
eil. laimėjo I vietą konkurse.
K. Donelaičio mokykla
Chicago, IL

GEDIMINO PILIS
Petras Mošinskas, 8 m.
Šv. Kazimiero lit. mokykla
Los Angeles, CA

Dana Didžbalytė
K. Donelaičio lit. mokykla
Chicago, IL

AŠ ESU LIETUVIS

Aš esu lietuvis,
Sūnus Lietuvos.
Aš turiu ženkliuką:
Trispalvės vėliavos.

Einu į mokyklą
Mokytis kalbos:
Moku jau kalbėti,
Moku padainuoti
Dainų Lietuvos.

Ačiū jums, tėveliai,
Mokytojai, ačiū,
Kad gražiai pamokot
Mylėti Lietuvos šalelę.

Vytas Palionis
K. Donelaičio mokykla
Chicago, IL

JUOKŲ MAIŠELIS

Mokytoja aiškina:

— Sunku tikėti, bet mūsų kūne nuolat vyksta degimas.

Mokinys prideda:

— O, aš tikiu! Žiemą net dūmus gali matyti!

Suskamba telefonas. Balsas kalba:

— Labas, kuris čia numeris?

— Jūs turėtumėt žinoti. Jūs jį išsukot! — atsakė mergaitė.

Svetimtautis užėjo:

— Ar jūs norite mane apgauti? Koks čia per kambarys, vos galima jame apsisukti?!

— O, čia ne jūsų kambarys, čia tik keltuvai, — aiškina tarnautojas.

Mėsinėje berniukas perka mėsos:

— Kokios mėsos norėtum, vaikeliai?

— Jaučio uodegą. Mamai taip patiko ana, kurią iš čia parnešiau, kad ji prašė antros — nuo to paties jaučio!

Berniukas ir mergaitė zoologijos sode:

— Vaje, koks ilgas žirafos kaklas!

— Aišku, ar nematai, kaip aukštai yra jos galva ir kaip žemai jos kūnas? Kaip susijungtų, jei neturėtų ilgo kaklo?!

Pašte:

— Ponia, jūsų laišku trūko trijų centų ženklų. Mes užklijavome.

— Oi, kad tik per toli nenuėitų...

— Mano tėvelis dengia stogus. O ką tavo veikia?

— Nieko, jis tik stovi visą dieną.

— Koks tai per darbas?

— Jis yra policininkas.